

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc.

at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашингтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс).

Передаплата на рік \$55.00, на півроку - \$32.00, за 3 місяці - \$17.00.

Для членів УНСочоу \$30.00 річно. За кожну зміну адреси - \$1.00.

Чеки i "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Цінність, що тратить на вартості

Усі постійно на різні голоси підкреслюють, що найбільшою цінністю є не гроші, не діаманти чи інші дорогі камені, а такі людське життя. Бо що допоможуть усі багатства, коли врявється життя або коли людина поволі із-за неуги його тратить?

Але останнім часом з подіями, що трапляються дослісно на кожному кроці, здається, багато з нас застановляється над тим, що життя людське тратить на своїй вартості і у різних випадках ніхто з ним не числиться. Сьогодні вбиті людину, відібрати їй життя — це таке звичайне явище, що час-то проходить майже не замислюючи в загальній опінії, бо хто може злічити усі ці злочини на людському житті, що є на денному порядку?

А все ж, час від часу, струсне навіть вже байдужим, здавалося б, світом невинесена безглуздість вчинків, які робують ту найбільшу цінність, якою є життя окремих людей і якою вони залишаються для тих, що стояли найближче.

Саме в останні дні всі засоби масової інформації подавали ряд прикладів таких безглуздість, здається, безцілних убивств невинних і непричетних до ніяких політичних чи інших подій, які б дали оправдання на їхню смерть.

Ось хоча б смерть 10 осіб та захворювання понад п'ять тисяч пасажирів у п'ятьох підземних залізничках в Лондоні від вдихання отруйного газу відомого під назвою «сарін», що сталося цього тижня — це прозо незрозуміла і неоправдана логічно атака на невинних і ні до чого непричетних, звичайних собі людей.

Ось тепер саме закінчився в Нью Йорку процес проти особи, що рік тому без найменшого оправдання розпочав стріляти на товаришів подорожі в підміській залізничці на Лонг Айленді, вбивши при тому шість осіб і поранивши 19.

А коли пишуть ці рядки, усі ми перебуваємо під враженням незрозумілого і невинесеного вбивства чотирьох осіб на пошті в підміській спокійній дільниці Нью Джерсі, які стали немов випадковими жертвами спокійної досі та всім лютолюбної людини.

Це безглузде вбивство тим більше потрясає, що між жертвами попався відомий український громаді земляк, який, як і друга жертва безцілної смерті, прийшов на пошту, щоб надати листа.

Чи не може струснуті почуваннями таке нічим логічним неоправдане рабубання найбільшої цінності, що її дає нам Всевишній?

Ось стає моторошно і насувається постійно на уста питання «чому?» — на яке не знаходимо відповіді. Що діється з людством, чому стільки неоправданої ненависті чи бездушності, що дозволяють безжально відбирати життя іншої людини, в якій є родина, друзі, рідне оточення, а передусім цілковита непричетність до якоїсьбудь боротьби, часто навіть патріотизму, який у випадках загинів на війні або в боротьбі за права чи незалежність можуть оправдати вбивство.

Дивним став тепер цей світ. Люди в ньому старяться здобути вогнище, добробут, особисте щастя, любов, успіх у званні чи у публічному житті або хоча спокій щоденного життя, а тут, навіть не проучаючи нічого, стають жертвами хворих мозків одиниць, що ходять поруч по цьому самому світі і раптом вирішують вбити, знищити, зізнити те, що для кожної людини найцінніше.

Справді, коли говоримо про світову девальвацию гроша, то такі найбільше тратить на вартості тепер людське життя.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання було в щоденному поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції «Свободи» разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Дописи за життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними закладами-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на двохсторонній машині і лише на одному боці листа паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів між рядками і писати розбірливо (декотрому це вимого як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки між рядками, щоб було де поправити речення, якщо знайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати доповіді і правити мову. Просять дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріалах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

Діспонірок

ДЕРЖАВА ШАНУЄ ПАМ'ЯТНИКИ ГНОБИТЕЛЯМ УКРАЇНИ

ністі можна передати дітям, провадивши їх по бульварі Шевченка попри бюст Леніна? Ніхто з присутніх не відважився дати відповіді, але напевно не один учитель і не одна учениця задумалися над тим, як прикрим умовинами, в яких змушують виховувати майбутні громадяни України теперішні номенклатурні власті, зберігаючи на вулиці імені борця за волю України бюст її недавнього поневоленця. Повинен задуматися і диспозитор, відвідуючи батьківщину своїх предків.

Пам'ятників, присвячених людям, негідним пошани, а не їм відкритим ворогам та гнобителям українського народу, зберегло багато. На вулиці Грушевського, на протилежній Академії Наук (всупереч заяві академіка Толочка про потребу збереження традицій, її не повернено традиційної назви «Академія Наук України», а чомусь переіменовано на «Національну Академію Наук»), пишаста пам'ятник Г. Петровському, довголітньому го-

лові української совєтської держави, вірному слугі Леніна і Сталіна. Приклад Г. Петровський свою «благодарую рую» і до українських школяри. Під час першого штучного голоду в Україні (1921—23), в товаристві «всесоюзної старости» Калініна, він об'їжджав урожайні губернії України і помагав збирати зерно для об'їзду не для голодуючих підданців України, а для «червоної столиці» та Приволж'я. На пам'ятник заслужив собі й політичний колега Петровського Д. Мануйльський. Недалеко Верховної Ради — це готелі кращого сорту — два «Київ» та «Національний» (колиш «Жовтневий»). В «Києві» залюбки перебували позакіські депутати Верховної Ради, а до «Національного» ще й тепер сипляться парламентарі, урядові і бізнесменські сметанки. Через вулицю від «Національного» гарна алея, а при вході до неї споглядає на київську еліту пам'ятник Д. Мануйльському.

Довго жив Мануйльський, бо народився 1883, а помер аж 1956 року. Був час вірно послужити й Ленінові, й Сталінові, й заслужити на досмертні нагороди й посмертний пам'ятник. Між численними заслугами Мануйльського й те, що в час визвольних змагань українського народу за самостійну державу він встановлював в Україні окупаційний большевицький режим, а опису помагав Сталінові ліквідувати в «оукраїнах» Сталіном прозвану «гру в самостійності». У вересні 1922 року Мануйльський пішов до «дорогого товариша Сталіна» про своє бажання «висловити деякі міркування щодо українських справ, або, точніше, про становлення оукраїни». Мануйльський не може далі терпіти «ряду конфліктів між центральними і місцевими відомствами» і пропонує вирішити їх «в напрямі ліквідації самостійності про-публік». На місці «застарілої існуючої форми взаємодії» він пропонує «єдине керівництво з центру» в зовнішній торгівлі, закордонних справах та «відносно всього господарства».

Теоретик Мануйльський ділиться зі Сталіном ще й своїми теоретичними аналізами:

(Закінчення на стор. 3)

яких відносин в 1946—48 ро-

ках. Переговорачи покосили листки документи, перед очима стояли в табірці «Орликівці» відділки табору Сліпоском Іваном Бучком, списки української греко-католицької церкви, просяння родин, що виждаються до Канади, чорна торгівля та безліч інших подій, якими переповнені свята та будні українських втікачів. Документи, з яких складається цей архів, це листи, оголошення, списки, протоколи, програми, тексти та класичні записані паперу дуже ліхоті повнозної особи. Багато з них поховали з віком, в христіському стаці, їх коначно треба утримувати, щоб зберегти для прийдешніх поколінь.

Цей архів представляє собою готівний періодичний матеріал. Він може стати предметом кількох докторських дисертацій. Архів чекає на свого дослідника.

Закликаємо читачів, в яких знаходяться документи матеріали з таборних «ліпівських» часів, передати їх на збереження до бібліотеки архіву НТШ на адресу: Shevchenko Scientific Society, Inc., 63 Fourth Ave., New York, N.Y. 10003; Fax: (212) 254-3239.

Захід при князі Другій світової війни і князі життя в Америці. Художньо і прекрасним стилем перекидає події і картини взад і вперед, і час від часу вертається аж до княжих додів, до правдивих прапурів. Пов'язує життя і вплив княжих поколінь однієї родини з життям їх предків, які вертаються до них у формі духів. Замінені розповідь приправляє еротикою.

Зі скромністю автор заглядає свій успіх збігові обставин. Рекомендацію дівати від редакторів Фіона МекРей, яка його особисто почула і порекомендувала його повість виданням Фейген і Фейген. Пояснювано, що багато виданням друкує книжки через захоплення літературою — «лейбор оу лав» — і мають відносно малий з чоту прибутку. Рецензія в «Нью Йорк Таймсі» зазначає тому, що якраз в той час рецензували книжки його виданні і в цей спосіб попала там його книжка. Описував, як редактор-коректор Фіона МекРей точно перевіряла, поправляла і доряджувала йому. Пояснювано, що спершу видавничий Гарторт Брейс погордило друкувати його книжку, але відділ розповсюдження і розпорядження це відради, уважаючи, що не буде покупців.

Описував, що прийняти книжку до друку не просте і кілька відділів і видавничий мусьт погортитися перш тим, як приймуть книжку до друку.

Внаслід у філософію, що у нас внутрі є наша людськість, яка є однакова в усіх нас — незалежно від того, якої ми раси, віросповідання, національності чи статі — ми всі є люди і всі маємо спільне нутро. Час від часу ми маємо змогу одні одного діткнути і з'єднати. Це переважно стається через мистецтво — картинне, літературне чи музичне. Відзначаючи своє нутро до мистецтва, ми віднаємо себе до інших і в цей спосіб єдналися з ними у нашій людськості. Про вільну пресу коментував, що преса може бути вільною тільки тоді, коли ми є її власниками.

Під час дискусії, яка жваво розвивалася, деякі слухачі висловлювали свої враження з прочитаної повісті. Дискутували про зміну наставлення американців до багаточисельності й імміграції. Пояснювано, що наш фокус був звернений на Україну і тому ми втрачали багато виробити собі дзеркальний відбиток в американському суспільстві. Нарікаючи, що в нас є замало ударної сили і грошей, щоб поборювати упередження; що в нас нема Ані Франк чи Лі Візеля, щоб випливали на поверхню; що ми не є полюбляємо американської літератури і для наших читачів видавати не друкуємо. Висловили велике пригнання авторів і велику радість, що він є, що він творить та бажали успіхів на майбутнє.

Ось переклад українською мовою.

Він не знав де він є. Він поїхав направию і зрозумів, що в'їхав у сльну вулицю. Він був над океаном.

Його боліли плечі. Він був годинами за керування. Він

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про охоту подорожувати

Вже дано в історії нашого народу українці не мали такої нагоди подорожувати по світі, як та, що з'явилася кілька років тому у зв'язку зі зміною обставин в нашій батьківщині та тієї всеосяжної незалежності, що проявляється не лише в політичному житті України, але й в житті її громадян.

Саме ця незалежність дає волю, охоту і все такі можливості пізнати широкий світ і якщо до цього відповісти фінансово та особисті можливості, то подорожувати досхочу.

Пригадується та популярна раніше серед нас, мешканців Західної України і громадян Польщі, приповідка чи пак сенція польського мовою, що «продіє кзиста». Так, це істина, якої не можна заперечити і чим більше людина має можливість пізнати широкий світ, тим більше вона виробляється, навчається, а передусім поширює свій світогляд.

З усіх цих причин можна лише радити, що всі ми тепер так можемо користуватися, навчаючись, а передусім поширюючи свій світогляд.

З усіх цих причин можна лише радити, що всі ми тепер так можемо користуватися, навчаючись, а передусім поширюючи свій світогляд.

З усіх цих причин можна лише радити, що всі ми тепер так можемо користуватися, навчаючись, а передусім поширюючи свій світогляд.

З усіх цих причин можна лише радити, що всі ми тепер так можемо користуватися, навчаючись, а передусім поширюючи свій світогляд.

З усіх цих причин можна лише радити, що всі ми тепер так можемо користуватися, навчаючись, а передусім поширюючи свій світогляд.

З усіх цих причин можна лише радити, що всі ми тепер так можемо користуватися, навчаючись, а передусім поширюючи свій світогляд.

З усіх цих причин можна лише радити, що всі ми тепер так можемо користуватися, навчаючись, а передусім поширюючи свій світогляд.

З усіх цих причин можна лише радити, що всі ми тепер так можемо користуватися, навчаючись, а передусім поширюючи свій світогляд.

З усіх цих причин можна лише радити, що всі ми тепер так можемо користуватися, навчаючись, а передусім поширюючи свій світогляд.

З усіх цих причин можна лише радити, що всі ми тепер так можемо користуватися, навчаючись, а передусім поширюючи свій світогляд.

З усіх цих причин можна лише радити, що всі ми тепер так можемо користуватися, навчаючись, а передусім поширюючи свій світогляд.

З усіх цих причин можна лише радити, що всі ми тепер так можемо користуватися, навчаючись, а передусім поширюючи свій світогляд.

З усіх цих причин можна лише радити, що всі ми тепер так можемо користуватися, навчаючись, а передусім поширюючи свій світогляд.

З усіх цих причин можна лише радити, що всі ми тепер так можемо користуватися, навчаючись, а передусім поширюючи свій світогляд.

З усіх цих причин можна лише радити, що всі ми тепер так можемо користуватися, навчаючись, а передусім поширюючи свій світогляд.

З усіх цих причин можна лише радити, що всі ми тепер так можемо користуватися, навчаючись, а передусім поширюючи свій світогляд.

З усіх цих причин можна лише радити, що всі ми тепер так можемо користуватися, навчаючись, а передусім поширюючи свій світогляд.

З усіх цих причин можна лише радити, що всі ми тепер так можемо користуватися, навчаючись, а передусім поширюючи свій світогляд.

О-КА

Замість „Фестиріфту” — бібліографія

Оттава (ОУПС). — В 1995 році сповняється 85-ліття з дня народження професора Ярослава Б. Рудницького, голови-засновника департаменту славістики Манітобського університету в Вінніпезі (1949), прем'єр-міністра Української Народної Республіки в екзилі (1980-89), лідера Органу Канади з часів губернаторства Р. Гатчинсона (1983), члена багатьох українських і неукраїнських наукових товариств, академій, наукових інститутів.

Замість прийнятих у таких випадках наукових збірників — „Фестиріфту” Українське Товариство Плеканів Рідної Мови видало друком книжку „Реперторіум

бібліографікум”, 1984-94, з бібліографічними даними про останні десятиліття його праці.

Як пишуть видавці в передмові, книжка є продовженням попереднього видання, що охоплювало роки 1933-83. Вона має далі (тільки) числа: 2103 (1984) до 2967 за 1994 рік. Матеріал охоплює окремі видання (книжки й брошури), статті в наукових і загальних періодиках, рецензії, відгуки, листи, замітки тощо. Є статті зі „Свободи”.

Книжку в ціні 5 дол. можна набувати в: Ukrainian Language Ass'n, 911 Carling Ave., Ottawa, Ont., Canada.

Держава...

(Закінчує 2-ю стор.)

„Окрім цих практичних міркувань, є й міркування, якщо хочете, марксистсько-теоретичного характеру. Утворення на окраїнах самостійних республік із своїми Центральними Виконавчими Комітетами та парламентами відповідає певному етапу нашої революції, який був б неочікувано назвати „національним” етапом, але в період якого пролетарський диктатурі довелось розв'язувати національні питання. Це була неминуча поступка національній стихії, яка завдяки революції переросла в рух, і котра, спираючись на недовольства селянської маси, могла перетворитися в найсерйознішу Вандею. Зміна економічної політики принесла глут заспокоєння, вивини глут з-під ніг політичних сепаратистів, які намагались використовувати економіку для своїх цілей”.

Заслуги Мануїльського перед „єдиною незалежною” совєтською небажано перед незалежною демократичною Україною — жодні. Але коли Мануїльський зумів перейти режими Леніна, Сталіна й Хрущова, то чому ж би його пам'ятник не перестав бути невідомим українцям? Надії не такі вже марні! Адже нинішнє завоювання Чечні показує, що дальший розпад Російської імперії приминяється, і що вже розроблена політика „збирання земель руських” творенням „спільних єврейських просторів”, яку поки що здійснюють в окремих галузях державного життя. Чи не стане програмова пропозиція?

Не треба бути Касандрою, щоб бачити сьогодні в Україні „зімновіховські” почини. Україна підписує ряд договорів, які поволи відновлюють „спільний простір”, хоча при тому гучно заявляє свою незалежність; комуністи України (українських комуністів — розуміти в часі) — бути не може) говорять відкрито про відновлення „союзу” і на підтримку цієї цілі збирають підписи. Чи дійде до відновлення союзу, про яке вже не одні й говорять в Росії, в Україні й на Заході? Поживемо — побачим.

А пам'ятники чекають країнських часів. У відновленню союзу і Ленін, і Мануїльський, і Петровський, і сотки інших слуг тоталітарної імперії зайняли б своє давнє почесне місце. Чи не на таку можливість надіються захисники совєтських ідолів на українських вулицях?

Вступайте в члени Українського Народного Союзу

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу БАЛТИМОР, Мд.
повідомляє, що
РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
— відбудуться —

в неділю 9-го квітня 1995 р. о год. 2:00 по пол.
в приміщенні дому „Самопоміч”

239 South Broadway, Baltimore, Md. 21231

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішачим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

15, 34, 55, 81, 260, 290, 320, 337

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад.
2. Ствердження правосильності зборів.
3. Вибір Президія.
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів.
5. Зайти уступачою Управі і Контрольній Комісії.
6. Дискусія над звітами і їх прийняття.
7. Вибір нової Управи.
8. Слово заст. президиума УНСоюзу АНІ ДИДИК ПЕТРЕНКО.
9. План праці на біжучий рік.
10. Внески і запити.
11. Закриття Загальних Зборів.

У нарадах візьмуть участь:
Аня Дидик Петренко, заст. президиума УНС
Евген Іванців, радник УНС

За УПРАВУ ОКРУГІ:
Богдан Янінський, голова
Остап Зинюк, секретар
Остап Стельмах, касир

Давно не було в парафії Черрі Гілл, Н.Дж., такого радісного і святкового дня, яким стала неділя, 19-го лютого ц.р. В той день Митрополит Стефан Сулик відвідав церкву св. Архистратига Михаїла, парохом якої є о. Йосиф Мартинюк.

Зранку Владика і о. Йосиф відправили Богослуження в церкві св. ап. Петра і Павла у Відлімствані, а на 11-ту годину прибули до церкви св. Арх. Михаїла в Черрі Гілл.

При вході до церкви зібралась численна парафіальна громада. А 30 дітей „Рідної Школи”, яка поновлює почала діяти при церкві всього кілька місяців тому, в українських народних строях вишукувались бариство доріжкою по обидві сторони достойного гостя і о. пароха. Від дітей „Рідної Школи” квітами і коретським словом привітали Владика 8-річна Тая Когут (українською мовою) і 10-річний Михайлик Причка (англійською мовою). Від імені парафії, за старим українським звичаєм, хлібом і сілком на вишньому рушнику привітав Владика інж. Микола Ромах. Відтак, у супроводі діточок і дорослих, Владика і о. парох підійшли до вівтаря. В тому часі першочерговий хор під орудою д-ра Євгена Гіля співав традиційне „Буди́м я Господне”.

Владика Митрополит Стефан не тільки очолює Архирейську Службу Богу, до якої урочисто співав церковний хор, але й виголосив свій Євангелій зворушливу проповідь. По закінченні Святої Літургії о. парох проголосив „Многолітє” дорогому гостеві, а Владика — всій церковній ієрархії, о. пароху, парафіанам і всім українським народам. Хор урочисто відспівав ці „Многолітє”.

Митрополит Стефан і о. парох Йосиф Мартинюк в оточенні двох іх родичів, учителів і багатьох парафіан зробили спільну пам'ятку фотографію на тлі Парськх Ворот і Іконостасу.

Описав Владика і о. парох зішшли в церкву залу, де на них вже чекала парафіальна громада, а також діти, батьки і вчителі „Рідної Школи”, які приготували з нагоди цього урочистого дня невеликий концерт. Також тут від імені Школи Українознавства привітав о. Владика інж. Микола Ромах, який одночасно поінформував, що школа в нас почала діяти недавно, завдяки старанням свідомих батьків. Вони подбали про вчителів і знайшли прихильну заохоту в о. пароха Мартинюка. Іхня мрія, щоб діти дітям можливість вивчати рідну мову, пізнати історію і культуру своїх предків, реалізується. Здійснюється бажання, щоб діти іхні духовно почували себе рідними і дітьми в Україні і на всіх українських поселеннях. В наміренні, щоб праця іхня була успішною, вони просять о. Владика про ласкаве благословення.

Діти почали свій маленький концерт. Ставши гуртом і тримаючи перед собою гарно оформлений плакат: „Школа Українознавства сердечко вітає Вас”, за співали свою веселу патетичну пісеньку „Добрий день...” Один за одним декламували коротенькі віршечки Андріан, Таїса і Зоряна Когут, Стефанія Лузенька, Лариса Гатала, Скат Причка і Андрій Смішкєвич — українською мовою, а також Смішкєвич Франко, Причка Галія і Михайло, Гатала Андріана, Богис Стася і Лідія, Сія Дєбра і Вікторія — англійською мовою.

На кінець свого вівтарного концерту діти під керівництвом вчительки Ірени Бойко і в супроводі бандури, на якій грав батько двох наймолодших учених — Тарі і Мориса — Орхівський Тарас, а також з участю батьків і деяких парафіан-хористів, що сиділи в залі, відспівали „Благатільну пісню”, текст якої спеціально був складений для Владика з нагоди цього урочистого дня. Цю пісню, гарно надруковану і поміщену в рамках, дівчатка Стася і Лідія Ботис вручили разом з коштомочковим дорожкою гостеві Владислав Стефанові.

Після цього зворушення Владика Митрополит сердечно подякував за таку милу для нього несподіванку, підтвердив значення виховання дітей в українському душі, щоб діти знали і пам'ятали на майбутнє, з якого кореня іхні діди, батьки і во-

Свято в парафії Черрі Гілл

Митрополит Стефан і о. парох Й. Мартинюк з дітьми, іхніми батьками і вчителями.

Владика дякує за привітальний дитячий концерт.

Діти Школи Українознавства в Черрі Гілл разом з учителькою Іреною Бойко-Семенюк, у супроводі бандуриста Тараса Орхівського співають „Благатільну пісню”. (Світлина М. Березовський)

ни самі. На пам'ятку цього урочистого дня Владика і о. парох погодилися ще раз зоробити декілька світлих з дітьми, іхніми батьками і вчителями.

Слід відмітити, що в організації цього вівтарного концерту взяв участь весь Батьківський комітет під активним керівництвом Лідії Когут.

Ірена Бойко, Ольга Причка, вчительки Школи Українознавства в Черрі Гілл.

В Україні (З інформації УНАІР)

КИЇВ. — Верховна Рада України ухвалила в першому читанні зміни до закону про Службу Безпеки України. Зміни передбачають підвищення ефективності праці органів безпеки, зміну механізмів призначення керівників центральних і регіональних органів СБУ — погодження їх кандидатів з Комісією Верховної Ради з питань оборони і державної безпеки. Додовнення до закону конкретизують положення про виплату грошових винагород і одноразових виплат у разі поранення працівників СБУ при виконанні ними службових обов'язків. Були пропозиції відраховувати на рахунок СБУ більшу, ніж сьогодні, частину матеріальних цінностей та грошей, конфіскованих органами безпеки. Пропонувалося внести до закону положення про обов'язкову попередню перевірку осіб, які мають зайняти високі пости в СБУ і погодження цих кандидатів в Комісії Верховної Ради з питань боротьби з організованою злочинністю.

Львів: — Не заперечуючи проти створення фінансово-промислових груп як нової форми співпраці промислового і фінансового капіталу, Об'єднання „Нова Хвиля” пропонує несприятливим цілий ряд положень президентського указу про створення ФПГ в Україні. В оприлюдненій заяві „Нової Хвилі” сказано, що президентський указ порушує 16 положень вісьмох законів України і вистовлюється припинення, що готу-

УВАГА! УВАГА!

Пригадується, що

Посмертні оголошення

до поміщення в щоденнику „СВОБОДА”

приймаються тільки до години 8:30 ранку, якщо родина бажає їх мати надрукованими того самого дня.

ВІДПІЛ ОГОЛОШЕНЬ

ПОДЯКА

3 волі Всевишнього відійшла у вічність 31-го грудня 1994 р. на 87-му році життя, наша любляча і найдорожча МАМА, БАБУНЯ, ПРАБАБУНІ І СЕСТРА

бл. п. МАРІЯ ЧАТИРКА

Цією дорогою щиро дякуємо Владислав Володимирові Пасці і о. пароху Іосифу Мартинюку за переведення похоронних відрив, прощальні слова та відправлення покійної на місце вічного спочинку на Овк Чейсі.

Щиро сердечко дякуємо д-рові Євгену Гілеві за теплі і щирі прощальні слова під час Парастасу.

Щиро дякуємо церковному хорові, під проводом д-ра Е. Гіля, що співом гарно прикрасили похоронні відправи.

Сердечно дякуємо усім приятелям і знайомим за численну участь в похоронних відправах, а також за висловли співчуття, розраду та пожертви на Службу Богу, на церкву св. Михаїла в Черрі Гілл, кайти та на Фонд Доскопи в Україні.

Хай милосердя Господє анногородить усіх щедрим ласками.

В глибокому смутку:

дочка	— ЛЯРИСА ГАЛУШКА з чоловіком ТАРАСОМ
син	— д-р ЮРІЙ з дружиною МАРІЄЮ
внуки	— ЛІДА СВІТЕНКО з чоловіком д-ром ЗЕНОНОМ
	— д-р АНДРІЙ ГАЛУШКА
	— ЮРІЙ І ХРИСТІ ЧАТИРКА
правнуки	— АРНА І ВІКТОР СВІТЕНКО
сестра	— АНАСТАСІЯ ПЛЯГ з родиною в Німеччині

близька і дальша родина в ЗСА й Україні.

СОФІЯ ШУМИЛО з дому РОМАНІШИН

народилася 2-го січня, 1907 у Новосілках-Пісках. ПОХОРОНЕНА 8-го березня, з церкви Непорочної Зачаття на Клаводіи Монт Олівєт в Дітроїт, Миш.

Залишила у глибокому смутку:

сина	— МИХАЙЛА з дружиною ІРЕНОЮ І дітьми НАТАЛЬКОЮ СТОАРТ, МАРКОМ та РОМАНОМ
доньок	— ДАНИУ з мужем ОЛЕКСАНДРОМ ШУРОВОМ, та дітьми ВІКТОРОМ І АНДРЕЙМ
	— УЛАНУ з мужем РОМАНОМ МАЗЯК та дітьми ПЕТРОМ І АННОЮ
правнуки	— ЗІРКУ КЛАРК з дітьми ПАВЛОМ І ТАНЕЮ

КОНО І КАТЮ СТОАРТ

та близьку і дальшу родину в ЗСА, Канаді та Україні.

ЮРІЙ ЛОМАГА

народжений у Львові

Тіло спочиває в похоронному заведенні в Moriarty Funeral Home 76 Park St. Montclair, N.J.

Відвідини 24-го березня 1995 р. 7:00 — 9:00 веч.

ПОХОРОН 25-го березня о год. 9:30 ранку з церкви St. Catherine of Sienna, Bradford & Pompton Ave. Cedar Grove, N.J.

Горем прибиті:

дружина	— ЕРІКА
доньки	— ІРЕНА І ДАРІЯ з родинами
сестра	— МАРІА
брат	— МИРОСПАВ з дружиною МАРТОЮ І родиною
родина	— ГОРОДСЬКІХ в Кілівенді
	— ЛОМАГІВ в Канаді
	— КОЗЮРІВ в Каліфорнії
	— ЛОМАГІВ І БАЗИЛЕВИЧІВ у Львові

ПОВІДОМЛЕННЯ

Офіційно повідомляю, що я **Оксана Гринишин**, засновник і співвласник фірми **ОКСАНА INTERNATIONAL TRADE**, у зв'язку із обставинами, які склалися у фірмі, впроваджу довічного часу не приймаю жодної участі в роботі фірми, не маю жодної контролю над діями і роботою фірми, не несу жодної відповідальності за будь-які дії і роботи фірми.

Особистий продаж своїх повноважень фірмі і зацікавлених прошу телефонувати **(908) 381-1791**

ECONOMY AIR FARES TO UKRAINE:

	Round trip	One way
New York/Kyyiv...	\$530	\$320
New York/Lviv...	\$610	\$430

FREGATA TRAVEL SERVICE, INC.

250 West 57th Street
New York, NY 10107
Tel: (212) 541-5707

SOUTH RIVER TRAVEL SERVICE

95 MAIN STREET • SOUTH RIVER, NJ 08882
TEL: (908) 254-7183 • FAX: (908) 254-5212

Наша агенція здійснює для вас такі послуги:

- ☆ Продаємо квитки на Україну:
Н.Й. — Київ — Н.Й. — \$539
Н.Й. — Львів — Н.Й. — \$560
- ☆ Оформлюємо візи, запрошення та інші імміграційні послуги.
- ☆ Висилаємо пакети з доставкою додому.
- ☆ Передаємо та завіряємо документи.

ПОНАД 5 РОКІВ ЧЕСНО І СОЛІДНО СЛУЖИМО ГРОМАДИ

Посилаємо: харчові пакети, одяг, валяні листи, гроші з до рук адресата

а також побутові товари, дитячі коляски, трактори і фермерську техніку, авто

Довіряйте за безплатним каталогом 1-800-255-7185 • (416) 761-8105

Meest-Karpaty, 120 Runnymede Rd. Toronto, Ont. M6S 2Y3 Canada

ПАМ'ЯТАЙТЕ, ЯК ПОСИЛАТИ, ТО ЧЕРЕЗ МІСТ-КАРПАТИ!

KARPATY TRAVEL Tel: (416) 761-8101 Fax: (416) 761-1662

Проводимо пакети з доставкою додому (включено з Air Ukraine)

Робимо запрошення до Канади і США

Продаємо медичне забезпечення для відвідувачів

Поліагосуду візи в Україну і до Польщі

Чи Ви знаєте, що УНСОЮЗ уділяє своїм членам:

- Перші гіпотечні позики (мортгеджі) на купно власного дому
- На 1-3 родинні доми, де живе власник
- По доступних відсотках

Або, може Ви думаєте перефінансувати існуючу позику.

Щоб довідатись більше про гіпотечні позики просимо Вас телефонувати на число:

(201) 451-2200 або
1 (800) 253-9862 (поза Н. Дж.)

КНИГАРНЯ „СВОБОДА“ пропонує на продаж

БОЯН. ПОЕЗІЯ '93. — Київ: Укр. письменник, 1993. — 206 с. \$9.00

Збірник відзначає стан української поезії сьогодні. Увійшли твори як відомих (І. Дзюба, В. Таран, В. Шовковитий та ін.), так і молодих (В. Пахаренко, О. Галетко, Л. Мовчан та ін.) поетів.

Будинишник В. В. ПРИГОДИ ЗАПОРІЗЬКИХ СКАТІЛАЦІВ. — Київ: Дніпро, 1994. — 360 с. \$10.00

До збірника увійшли історико-пригодницькі повісті та оповідання, які об'єднують одну тему — події в Україні часів козаччини. Серед них твори "Кров за кров", "Козак Шуба" та інші.

Чарльотта О. ВОСКРЕСЛИЙ З МЕРТВИХ. — Київ: Рось, 1993. — 125 с. \$10.00

Цей роман написаний канадським письменником спеціально для українського читача, тому не має англіїзмового перекладу. У ньому розповідається про долю молодого українця, учасника афганської війни, котрого переслідують прачкини КГБ.

Чемерис Б. ПРЕЗИДЕНТ. — Київ: Свенас, 1994. — 422 с., фотоліографії. \$30.00

У романі-есеї на широкому документальному матеріалі розповідається про колишнього Президента України Леоніда Кравчука. Книга повна цікавих фактів, аналізів, переосмислення і розповідь про життєвий та політичний шлях Кравчука, про непрості кроки суверенної України до утвердження своєї державності, значна увага приділена особистому життю Президента, його ілюстрації фотоматеріали з сімейного альбому родини Кравчуків.

ДОЛЯ. Упорядник В. Шевчук. — Київ: Дніпро, 1994. — 1114 с. \$100.00

Книжка про Тараса Шевченка в образах і фактах. Містить понад 1000 чорно-білих і кольорових ілюстрацій. Подібне видання виходить в Україні вперше.

Ціни подано з платою за пересилку. Чек або грошовий переказ просимо присилати на адресу:

СВОБОДА BOOKSTORE
30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302

Мешканцям Нью-Джерсі просимо додати 6% податку.

Д-рові В. Боднарів — 80 років!

Частою співдискусувачів „Свободи“ д-рові Володимир Боднари 20-го березня н.р. сповняється 80 років трідожового і творчого життя. І хоча для багатьох з тих, які його не бачили, могло б здаватися, що він ще не настільки років, проте він не тільки дожив до вісімдесяти, але ще й досі є в силі, як і дають йому змуги і дали активно працювати на українській суспільній ниві.

Народився Вол. Боднар в с. Николовці коло Мостиськ в Галичині, де його батько — о. крилошин Євген Боднар служив св'ященником. Його мати Стефанія, яка була дочкою св'ященника Нестора та Олени — з дому Голішівської і була споріднена з гетьманом Полуботком. Отець Нестор свого часу був також парохом в селі Ремець біля Золочева, звідки походять поети Роман Заводович та Теодор Кур'ят.

Закінчивши „деслядну“ школу в Скереківі, молодий Володимир пішов вчитися до математично-природничої гімназії в м. Жовкву, яку 1603 року заснував польський гетьман Жолковський і яка в 17 столітті відіграла велику роль як фортеця і резиденція польського короля Яна Собеського. Відомий наш історик Іван Крип'якевич у своїх історичних працях подає, що Богдан Хмельницький народився в Жовкві.

„Мої гімназійні роки в

Жовкві зробили глибокий слід у моєму серці і я їх ніколи не забуду... пише він у своїх споминах з юних літ... Жовкву — це історичне і гарне місто, пишеться з елементами парку, архітектурно цікавими старинними будинками, церквами, вежами та багатьма інших пам'ятниками... В 17-му столітті Жовкву називали навіть „Малим Краковом“ („Свобода“, 5-го жовтня 1993 р.).

І там же дали читачам: „В гімназії в Жовкві я провів вісім років і там здав матуру. Назавжди залишилися в моїй пам'яті маркантні моменти з тих часів. Мов на фільмовій стрічці пересявають перед моїми очима картини тих юних днів: очима, поривів, мрій, завзяток, науки і трох „збітків“. Пригадую самі початки гімназійного життя, коли батьки привезли мене десятилітнього з недалекого села Смерекова... Я дуже не хотів розставатися з батьками та моїм улюбленим селом і тому заливався гіркими сльозами і біг з возом, що під'їжджав. Я був дуже „прив'язаний“ до нашого довілля в селі, запашного повітря, природи, щебетання пташок, рахання жаб і до тварин з села, з якими я залюбки бавився. І навіть з літими, будучи вже у вищих класах чи потім в університеті у Львові, в мене в серці і

дали щеміла сентиментальна любов до рідного села та його чарівної романтики. І тому я шукав нагоди аби хоча б на день-два знову поїхати додому і побувати в рідному селі...“

Можна бути певним, що багато з нас, які опинилися далеко від батьківщини, можуть свої батьківщині, як кажуть, розписати обома руками під тим, що вище нарисав Володимир Боднар про своє село.

Після матурі Володимир пробував поступити на медичний факультет Львівського університету, але безуспішно — цюмо перешкодою „номерус клязус“, який тоді застосовували поляки — особливі щодо українців. Але Боднар не здавався. Він поспробував щастя в Познані, хоч і там нічого не вийшло — і то навіть не знавочина з рекомендаційного листа від ректора Ляховського до декана медичного факультету Познанського університету.

Обурений польським шовіністичним наставленням до українців, В. Боднар повернувся додому, де записується у Львові до Вищої Школи закордонної торгівлі. Одночасно у нього ніколи не послаблялося замишування до свого улюбленого мистецтва — співу. Тому, крім навчання в торгівельній школі, він також виступав солістом в студентському хорі „Бандурист“ під батутною диригентом Плешкевичем.

На жаль, вибух війни 1939 р. перервав його студії у Львові і після різних пригод він у вересні того ж року опинився у Відні, де записується на університет та Мичуку Акадію, студентський спіл та музику. Крім закінчення музичної школи, в 1943 році одержує диплом з економіки, а в 1947 році успішно захистив дисертацію, одержує ступінь доктора економічних наук.

Правдоподібно успадкувавши добрий голос від свого батька, Володимир Боднар ще від молодечих років мріяв стати співаком. І тому, володіючи широким діапазоном баритону, він з великим успіхом виступав у хорі в Жовкві в сольспівах. Але потім, опинившись у Відні, саме там, в „центрі музичного життя Європи“, розпочинається його багата й успішна діяльність як співака серед вибіркової віденської публіки. Він виступав не тільки як соліст-баритон, але також індивідуально. Виступав поруч або разом з такими славними співаками, як Міро Скаля, Матіяш, Савка Антонович, Степура, Кирило Цепенда, як диригент, а також на його славного композитора Андрія Гнатюшина.

На жаль, не довго довелося насолоджуватися віденським мистецтвом життям. В процесі війни московсько-більшовицька навала все ближче наближалася також до Відня. І саме в той час, коли В. Боднар разом з своїми

батьками мав тікати від тієї навали далі на захід, він раптово тяжко захворів. У своїх споминах він пише: „В 1945 р. я тяжко захворів і тому мене відвезли чомусь не до шпиталю, а до якоїсь пивниці. Пивниця була не опалована і нікна її з причини бомбової експлозії були повинивані. Як я там прожив 5 тижнів в гарячці 41 градусів за Цельсієм, напів-голодний та без медичних сервісів... — то хіба лише один Бог знає“.

Нарешті, В. Боднар вивається з Відня і продовжує далі своє скитання по Європі. Портреліє в околиці Тироль, де включився в славний хор „Ватра“ під диригентурою проф. Туркванца. З хором успішно концертував по всіх білих містах Швейцарії, південної Німеччини та Австрії. В хорі був солістом. „Це були незабутні дні нашої молодості і запалу“, пише він.

1949 рік — переїзд з хористами до Філадельфії, ХС. Тут Вол. Боднар знімається, а згодом одружується з Любою Іванівною — продовлює доконю адвоката та д-ра Івана та Магдаліни Турко. Люба виявилася талановитою майстром мистецтва декламаторського слова. Наступного року молоді подружжя переїжджає до Клівленду в Огайо, де одночасно із заробітковою працею в банку (включно з посадою керівника філії) д-р Боднар включився також в активне суспільно-громадське та музичне життя. Співав солістом на концертах при різних оказіях, співав у хорах, виступав як соліст в ін-

ших містах, як також наспівав власну платівку під заголовком „Тут весни розквітла мої...“ Що за чудовий рік! Прочитавши його спомини про гімназійні роки в Жовкві та прослухавши в його чудовому виконанні цю пісню, мимовільно приходило на думку — та це ж, напевно, його гімназійні роки в Жовкві викликали в його нахваленні створити цю пісню. Платівка була грана в радіопрограмах в Канаді та інших містах США, як також в Австралії та мала дуже прихильні фаворі коментарі.

Д-р В. Боднар вже довівши є членом управи НТШ, кредитивні, першим радним при церкві Покрови св. Богородиці в Мармі, був головою Пластипрату. Дуже похвальним і корисним для нашої спільноти є те, що поруч писання до преси статей та репортажів на різні теми, він також на хвилі української невідільної програми в Клівленді, директором якої є Степан Зорін, не раз подає до редакції коментарі на різні актуальні теми міжнародної політики.

Володимир та Люба Боднарі є батьками двох дітей — дочки Ліди, малярки, яка із своїм чоловіком інж. Михайлом Балагуратом проживає в Гостоні, Техас, та сина Мірона — лікаря-офтальмолога, який із своєю родиною проживає і працює в недалекому від Клівленду містечку Медіна.

Пішіть і співайте й далі це багато-багато років, дорогі наш ювіляте!

Д-р Юлія Мовчан

Управа оселі СУМ в Елленвіль, Н. Й.

пошукує кухарку або кухаря

— на літній сезон —

від половини червня до початку вересня.

Зацікавлених просимо з'ясувати за дальшими інформаціями

на число телефону

(718) 352-1683

ПОШУКУЄМО ПРАЦІВНИКА

Українська Федеральна Кредитівка в Сиракузах шукає за працівником.

Вимоги:

- бухгалтерія;
- знання мови ітера і
- знання англійської і української мов.

Медичне забезпечення і пенсія. Прошу голоситися до управи кредитівки на адресу:

Sell Reliance Syracuse, NY FCU

1317 W. Fayette St. Syracuse, NY 13204

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Відгукуючися на заклики Екзекутивного Комітету УНСОЮЗу про зложення пожертви на видавничий фонд „Свободи“ на покриття підвишки за пошту пересилку газети, ви можете свої пожертви складати у вашого секретаря відділу, або посилати прямо до адміністрації „Свободи“ на адресу:

30 Montgomery St.

Jersey City, N.J. 07302

Дніпро, 1991. 371 стор. \$50.00

Найповніший твір української історико-мемуарної прози XVII — XVIII ст. Переклад на сучасну українську мову здійснено вперше. Видання широко ілюстровано. Опис подій, оцінки і підстави завоювання 1703 роком.

ЛІТОПИС РУСЬКОЇ. — Київ: Дніпро, 1989. — 591 с. \$50.00

Віслютьська епопея про події всесвітньої історії та історії України-Руси від наземних титків часів до кінця XII ст. Переклад на сучасну українську мову здійснено вперше. Книга широко ілюстрована.

ЛІТОПИС САМІЙЛА ВЕЛІЧКА. У 2-х томах. — Київ: Дніпро, 1991. 371 стор. \$50.00

Найповніший твір української історико-мемуарної прози XVII — XVIII ст. Переклад на сучасну українську мову здійснено вперше. Видання широко ілюстровано. Опис подій, оцінки і підстави завоювання 1703 роком.

Михайлик Ю. ГЕТЬМАНСКИЙ СКАРБ. — Київ: Спалах, 1993. — 430 с. \$30.00

Історичний роман, основною темою є розповідь про зникнення скарбу наказного гетьмана Павла Полуботка. Життя гетьмана, сповнене трагізмом і боротьбою за визволення України, показано очима молодого козака Івана Сулими.

Ціни подано з платою за пересилку.

Чек або грошовий переказ просимо надсилати на адресу:

СВОБОДА BOOKSTORE

30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302

Мешканцям Нью-Джерсі просимо додати 6% податку.

ЛІКИ ДЛЯ ВАШОЇ РОДИНИ НА УКРАЇНІ

Посилає українська фірма

HERITAGE VILLAGE PHARMACY

Bazaar Bldg. Southbury, CT 06488

Висилаємо ліки також по цілій Америці за найдешевшими цінами

Безплатний телефон

1-800-Rx UKRAINA

(1-800-798-5724)

власники ЛЕСЯ І ЯРОСЛАВ ПАЛИМІК

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи“

30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302

Прошу змінити мою адресу

☐ „Свободи“

☐ „The Ukrainian Weekly“

☐ „Веселки“

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНСО)

Ім'я і прізвище

Адреса

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище

Адреса

На зміну адреси проситься

ОБОВ'ЯЗКОВО ДОПЛАТИТИ \$1.00

ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

ROXOLANA International Trade

300 Parker Avenue, Maplewood, NJ 07040

ПАКУНКИ НА УКРАЇНУ З ДОСТАВОЮ ДО ХАТИ

Висилайте пакунки через пошту та UPS

Телефонуйте по наліпці для безкоштовної пересилки пакунків

Літаком — \$ 2.49 за фунт

Кораблем — \$ 0.79 за фунт

Збираємо пакунки з Ваших хат

Pick Up Service \$ 0.99 per Lb

ПАКУНОК А

Муха 110 Lb

Цукор 55 Lb

Греція 44 Lb

Менка 22 Lb

Олія 1 Gall

Магріни 4.4 Lb

Міські вироби 1.1 Lb

Згущене молоко 15 Oz

Кави 8 Oz

Чай 8 Oz

ВАГА 256 фунтів

\$ 165

Доставка — \$ 15

ПАКУНОК В

Муха 44 Lb

Цукор 33 Lb

Греція 22 Lb

Рис 44 Lb

Олія 1 Gall

Міські вироби 4.4 Lb

Кави 8 Oz

Чай 8 Oz

ВАГА 178 фунтів

\$ 120

Доставка — \$ 12

ПАКУНОК С

Муха 11 Lb

Цукор 11 Lb

Греція 11 Lb

Рис 33 Oz

Висока каша 11 Lb

Магріни 11 Lb

Міські вироби 1 Lb

Кави 8 Oz

Чай 8 Oz

ВАГА 77 фунтів

\$ 55

Доставка — \$ 10

Тел: (201) 763-8778

Наша філія: